Karikatür

392
K9

— Her yerde bu (Denizaltı) tehlikesi!..

— Şu Yeşilaycıların bir şeyden anladıkları yok.. «Rakı içenin ciğerleri işlemez» diyorlar.. halbuki bizim yalnız bacaklarımız işlemiyor!..

ANKARA MEKTUBU

YAĞMUR DEYİP GEÇMEYİN:

Ankaranın havasını bilmem bilir misiniz? Gündüzün nekadar fazla sıcak olursa olsun geceleri yine serin, hattâ soğuktur. Saat yirmi iki sularından sonra bir bahçe, yahut balkonda pardösüsüz oturulamaz. Şimdi ise gündüzleri de pardösüsüz gezilemez bir hal aldı.

Evet, vallâhi öyle. Bir iki gün şiddetli sıcak, sonra yağmur, yine yağmur, yine yağmur, serinlik ve soğuk.

Vakaa şu pahalı zamanda bize fazla pardösü eskitiyor, ama, bu yağmurların hoş tarafları da yok değil. Meselâ bu, hoş taraflarından birisi de zenginle züğürdü bir bakımdan müsavi etmesidir.

Öyle değil mi ya? Eskiden zenginler, İstanbulda sıcaklar başladı mı daha serin memleketlere göç ederler ve soğuklar başlayınca da Suriyeye, Mısıra azimet eylerlerdi. Şimdi ise, böyle yazlar serin gidince, tabiatın bize bahşettiği bu bedava iklim değiştirme hâdisesi, paralı ile parasızı müsavi etti gitti. Bu yağmurlardan biz züğürtlerin bulduğu teselli de budur.

★

YENİ BİR EDEBİYAT NEV'İ:

Maarif Vekilimizin sayılı ediplerden olduğu malûm. Üstadı son zamanlarda bir de mucid olarak tanıyoruz. Ama onun icadı makine yahut elektrik üzerinde değil, yine kendi nev'i, edebiyat bahsinde.

Meselâ eskiden edebî neviler arasında bir «Mukaddeme edebiyatı» yoktu, fakat birkaç senedir bunu Hasan Âli Yücel tarafından icat edilmiş görmekteyiz. Aşağı yukarı yüze yakın kitabın ilk sayfaları onun tarafından yazılmış mukaddemelerle doludur.

Vakaa diyeceksiniz ki, eskiden de buna benzer bir nevi vardı ki, adına «Takriz» derlerdi. Fakat onlar daha ziyade küçük muharrirleri teşvik edip sevindiren, yahut bir arkadaşa ödünç verilen iltifatlardı. Üstadınkiler ise, bir limonata gibi tatlı ve fazla olarak da lüzumlu ve öğreticidirler.

Bay Hasan Âli Yücel'in «Akşam» sütunlarında çıkmıyan «Pazartesi konuşmaları» görülüyor ki, yerini kitapların ilk sayfalarına nakletti. Onlar yerini nekadar değiştirirse değiştirsin biz yine bulup okuyor ve istifade ediyoruz.

Şimdi bunların isim babası olmak sıfatını da ben muhafaza ediyorum. Çünkü kendisinin (Akşam) daki yazıları edebiyatın «Müsahabe nev'i» idi. Şimdikilere ise «Mukaddeme nev'i» adını işte ben takıyorum.

★

AYARI BOZUK SAATLER:

Birkaç defadır yazıyorum. Umumî yerlere asılan saatlerin bir vazifesi vardır; halka saatı doğru bildirmek. Ankara gibi saatın, hattâ dakikanın bile kıymeti olan bir yerde ise iş ber akis; bu saatlerin hiç biri ötekine uymaz. İnşallah bu ayarsızlık da günün birinde düzelir.

Benim şimdi bahsedeceğim saat «Zenit» acentasının sokağa astığı büyük saattır. Bu saat, Yenişehrin muhtelif semtine kalkan otobüslerin bekleme yerinin tam karşısına rastladığından birçok kimseler otobüs hareket saatlerini ona bakarak hesaplarlar. Halbuki mesele hiç de böyle değildir; otobüs hareket müfettişlerinin ceplerindeki saatler buna uymaz ve binaenaleyh her vakit münakaşaya sebep olur.

Ayarsızlık müfettişlerin ceplerindeki saatlerde mi, yoksa bu koskoca davul kadar Zenit saatinde mi? Bunu biz halledemedik.

Her iki müessese başbaşa verse de bozuk ayarı bir düzenlese sevaba girecek. Hani bizimki bir temenni, ayarlarından memnun iseler yine kendileri bilirler.

Zaparta

YENİ TİCARET DERSLERİ:

Patron — Bir müşteri gelip de gözlük kaça diye sorarsa beş lira dersin. Şayet sesini çıkarmazsa yalnız çerçevesi dersin. Camları kaça derse, beş lira dersin, şayet ona da sesini çıkarmazsa yalnız bir tanesi dersin.. anladın mı ticareti?..

No. 392 CİLT: 16 SENE: 8 FİYATI 10 KURUŞTUR 1 TEMMUZ 1943

KARİKATÜR

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ EDEBİ HAFTALIK MİZAH MECMUASI

ABONE ŞARTLARI:
Türkiye için seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruştur. Ecnebi memleketler için seneliği 800, altı aylığı 400, üç aylığı 200 kuruştur.

SAHİBİ: SEDAT SİMAVİ
İDAREHANE: İstanbul, Ankara caddesinde Acımusluk sokağı No. 7
Telgraf: İstanbul: KARİKATÜR
Posta kutusu: İstanbul! 103

MÜTTEFİKLERİN AVRUPA İSTİLÂSI BEKLENİRKEN:

El intizar eşeddü minennar = Beklemek ateşten beterdir!.

MEMLEKETİMİZE DÖNEN FİLOSOF RIZA TEVFİK ANKARADAN GEÇERKEN:

Kendi ağzından — Dediler ki, sana emel bağlayan,
Önünde diz çöküp bir dem ağlayan,
Bermurat olurmuş, ben de bir zaman
Ağlayıp murada ermiye geldim!

Karagözle Hacivat gibi

— Allah rızası için şu muammayı hallet. İki generalin ikisi de yangından kaçar gibi kendilerini memleketlerinden dışarı attılar. İkisinin de akıllarından, bilgilerinden, vatanseverliklerinden, memleketl e r i için seve seve canlarını verecek lerinden şüpheye imkân yok. İkisinin de elleri altında kendilerini sayan ve seven az çok bir kuvvet var. Şu halde bugünkü duruma göre gurbet ili sayılmak lâzım gelen bir memlekette kendilerini biribirine iki kardeşten daha fazla yakın hissetmesi lâzım gelen bu iki insan anavatanı kurtarmak için elbirliği edecekleri yerde neden biribirlerini yiyorlar?

İkisinin de ölünciye kadar düşmanla dövüşmiye devam etmek için verilmiş yeminleri vardı. Bu iki sayın general bu yeminleri herhalde biribirlerine karşı vermemişlerdi. Sinirleneceğim diye radyoları dinliyemez oldum. Öğle radyosunda «Oh, oh, maşallah anlaşıyor gibiler» diye bir müjde. Akşam radyosunda ise hiç şaşmadan şu şekilde bir havadis: «Dö Gol ile Jiro yine bozuştular». Bu zatlar müttefikleri olan İngilizlerle Amerikalılardan ve bu müzakereyi acayip bir piyes gibi seyreden dünya efkârı umumiyesinden hiç sıkılmıyorlar mı?

Sade Mösyö Lâvalin parmaklarını ceketinin yaka delıklerine takarak ve burnunu kısarak meşhur tebessümü ile karşıdan kıs kıs gülmesi insanı çileden çıkarmıya kâfi gelir. Son ümitlerini kendilerine bağlıyan ana Fransa halkının bu manzara karşısında ne duyacağını da mı düşünmüyorlar? Biribirlerinden alıp veremedikleri şey nedir? İnsan hiç değilse şöyle söyler: «Birader, iş artık Molyerin komedyasına döndü. Karşıki kahveden bir zar getirterek atalım. Talih hangimize yardım ederse şef o olur. Bu mesele de bitip gider».

— Bitmez kardeşim bitmez. Dö Gol ile Jiro senin benim gibi iki şahıs değillerdir. Asıl ana Fransayı bu hale getirmiş olan ikilik ruhunun sembolüdür onlar.... Hastalık Cezayirdeki yediler yahut dokuzlar meclisinde değildir; Ana Fransadadır. Asıl ana Fransa iki partiye bölünmüştür. İnsanın söylemiye dili varmıyor ama, aradaki uçurum İngiltere ile Almanyadaki uçurum kadar doldurulması imkânsız bir belâdır. Senin dediğin gibi zar atarak yahut da daha iyisi her ikisine de birer kötek atarak biribirlerile sarmaş dolaş edildiklerini farzedelim. Mesele bununla bitecek mi sanıyorsun? Ne mümkün? Faraza Jiro şef olursa Fransada milyonlarca solcu, Dö Gol kazanırsa milyonlarca sağcı suratlarını bir karış sarkıtacaklar ve homurdanacaklar: «Böyle olacak olduktan sonra Lâvalin ne kabahati var?» Bana kalırsa İngilizlerin iki şefi zorla anlaştırmamalarının sebebi de bu. Onlar biliyorlar ki, meselâ Dö Gol: «Sen iyi çocuksun generalim, öteki şöyle böyle ama bugün filen ordunun başına geçmiş bulunuyor. Kusura bakma, sen bir zaman bir köşede keyfine bak da ilerde fırsat elverirse yine inşallah...» kabilinden bir sözle taburcu ederlerse onun Fransadaki milyonlarca taraftarı darılacak. Ayni muameleyi Jiroya yapsalar bu defa da onun taraftarları yeise düşecek. İyisi mi, ikisini de Karagözle Hacivat gibi perde üzerinde dövüştürmiye davet ederek ana Fransadaki birliğe her zamandan ziyade muhtaç oldukları bu zamanda her iki tarafı da idare ediyorlar.

KARİKATÜR

BEŞ BİN ÖLÜ:

Anadolu Ajansının bin beş yüze çıkardığı son zelzele kurbanları yekûnunu, «Son Telgraf» gazetesi beş bine kadar yükseltti. Hakikatte ölenler bunun onda biriymiş!

Muharrirlerden birine rastladım:

— Ölü sayısını ne diye beş bine çıkarmış?

— Diğer gazeteler müdahale edip mani olmasaydı on bine, yirmi bine de çıkarırlardı!

— Sebebi?

— Her ölü başına bir nüsha fazla satış düşüyor da!

AKIL HOCASI

İzmirde Y. B.

«Küçük ilânlara niçin her hafta devam etmiyorsunuz?»

CEVAP:

Lâtifemizi gerçek sananlar oldu. Şaka yaptığımızı peşinden söylediğimiz halde ciddi teklifler karşısında kaldık. Anlaşılan, fıkralarımızı gündelik havadis diye okuyanlar, karikatürlerimizi vukuat fotoğrafları gibi seyredenler var. Bunlara mizah mecmuası olduğumuzu anlatmak için daha ne yapmak lâzım geldiğini düşünüyoruz, düşünürken de küçük ilânları neşretmeyi unutuyoruz!

★

Erzurumda E. Ö.

«8 yaşında iken evlendirildim, 16 yaşında iki oğlum oldu. Bir kadın daha aldım, ondan da üç çocuğum dünyaya geldi. Şimdi başka bir kız da benimle evlenmek istiyor. Ne dersiniz?»

CEVAP:

Galiba siz çapkınlığı nikâhsız yapılmaz sanıyorsunuz. Size vereceğimiz akıl, her şeyden evvel bu zannınızı değiştirmektir!

★

Çanakkalede H. G.

«İstanbullu bir kızla evlenmek istiyorum. Askerliğimi bitirdikten sonra mı evleneyim, bitirmeden mi? Evlenmekte gecikirsem kızı elden kaçıracağım diye korkuyorum.»

CEVAP:

Askerliğinizi bitiriniz, çünkü askerlikte emir almıya alışacağınız için evlendiğiniz zaman rahat edersiniz. Kızın elden kaçmasından korkmayınız, çünkü bütün dünyada bu harp zamanı yegâne bereketli meta budur!

★

ESKİŞEHİRDE O. S.

«Niçin kadınlar eteklik giyer de erkekler pantalon giyer?»

CEVAP:

Kadınların erkekler gibi ele verilecek sakalı olmadığı için eteklerinin ucunu ihsan ederler!

★

Salihlide İ. S.

«Bir kızı annesinden istedim, vermedi, ne yapayım?»

CEVAP:

Annesinden istediğinize göre babası yok demek... O halde ilk önce annesine bir koca bulunuz, ondan üvey kızını isteyiniz!

★

İnegölde T. S.

«Bir kızla evlenmek istedim, başkaları ile konuştuğunu söylediler. Kız, bunları inkâr etti. Hakikati nasıl anlıyabilirim?»

CEVAP:

Geçmişe mazi, yenmişe kuzu derler. İster doğru, ister yanlış olsun, eski defterleri yoklamak insana üzüntü verir. Kızın sizden evvel başkaları ile konuştuğunu değil, sizden sonra başkaları ile konuşmıyacağını hesaplıyarak işinize bakınız!

Akılhocası

TİFÜSE KARŞI EN YENİ TEDBİRLER:

— Ceplerimde, kollarımda, paçalarımda ilâçlar var, yine bitten korkuyorum. Sen korkmuyor musun?

— Hayır, ben en tesirli ilâcı keşfettim, sırtımda taşıyorum!..

MODEL

Mevsimin en son buluşları ve yenilikleri ile Temmuz sayısı çıkmıştır. (MODEL) in bu sayısında renkli olarak bulacağınız Paris kreasyonu ayakkabı modellerini çok beğeneceksiniz. Gazetecinizden isteyiniz.
Fiyatı 25 kuruştur.

KÖYLÜ DAYILAR İSTANBUL PLÂJLARINDA TEMİZLENİYORLAR:

Köylü — Gazatalar yazir ki, melmeketten İstanbula zevk etmiye, mal almıya gelen bizim gibiler, ufaklığı, pisliği getürmüşüz..

Aftos — Yalan güzelim, biz sizi gelir gelmez temizliyoruz!.

500 DEFA BÜYÜTÜLMÜŞ BİT RESMİ KARŞISINDA:

— Ulan, boş ver, bu hastalığm biti bizdekilerden değil, ba ksana, tosbağ kadar bu meret!..

TİFÜS MÜCADELESİ:
Yaylım ateş!..

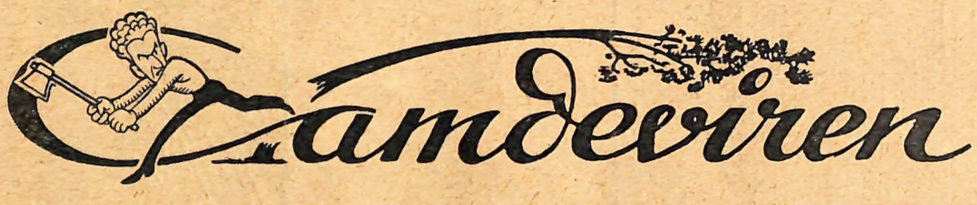

ON YIL SONRA MI

İstanbul fethinin onuncu asrı
On sene geçince tamam olacak,
O günü erişmek nasip olursa
Hayatım yekpare bayram olacak.

★

Sürekli nutkunda anlattı vali:
Cennete dönecek beldenin hali.
Dillere destandır bizim havali,
O gün imarla da benam olacak.

★

Yollar döşenecek şalla, ipekle,
Bağlar şenlenecek bin bir çiçekle.
Ey gönlüm, üzülme, ey gözüm, bekle,
O sene her türlü meram olacak!

★

Nihayet bitecek Hisar asfaltı,
Üstünde otur da eyle kahvaltı.
Yıkılmış yalılar şimdi karaltı,
O zaman ışıklı bir dam olacak.

★

Çamlıca üstünde kahveyle otel,
Hemen nargileyi çekip de yan gel!
Bir hayli stadyom, meydan ve heykel,
Görenler bir anda ressam olacak.

★

Olacak İstanbul bir zevk âlemi,
Muhakkak, bu işin gelecek demi:
Fethin beş yüzüncü senesinde mi,
Beş yüz yıl sonra mı tamam olacak?..

ÇAMDEVİREN

MÜTHİŞ ÖĞRETMEN:

Tramvayda iki yolcu konuşuyordu, belki bir mevzu bulurum diye kulak verdim:

— Bizim çocuk ilk mektebe gidiyor, fakat bir öğretmen var ki, müthiş..

— Nereden anladın?

— Şimdiye kadar bizim çocuğun türkçe vazifelerini annesi yapıyordu, her seferinde de ya dört, ya beş numara alıyordu.

— Senin edebiyatın kuvvetlidir, bari vazifeleri sen yapsaydın!

— Evet, son zamanlarda tepem attı, şu vazifeleri ben yapayım dedim, mademki meşhur bir romancıyım, elbet muvaffak olurum, dedim.. yaptım da!

— Üslûbundan senin yaptığını anlamış mı?

— Anlamış mı anlamamış mı bilmiyorum. Fakat bizim çocuğun notu ikiye düşmüş!

★

RİZA TEVFİK GELDİ:

Uzun zamandanberi vatan hasretile tutuşan Rıza Tevfik, İstanbula gelince, mide rahatsızlığından yatağa düştü. Kendisini ziyaret eden bir dostu:

— Üstat, dedi, bu sıcak havada mayonezli balık yenir mi? İnsan böyle hasta olur!

Rıza Tevfik gülümsedi:

— Ne çare, dostum, alışayım dedim..

— Mayoneze mi?

— Mayoneze, salçaya, taratora.... Piyazsız lâkırdı hoşa gitmiyor dediler de!

★

TİFÜS NE ALEMDE?

Geçen gün bir yolcunun üstünde koca bir bit gördüm:

— Neye böyle dışarda dolaşıyorsun? dedim.

Yüzünü buruşturdu:

— Herif kirli mi kirli. Ebe teknesinden başka su görmemiş.. Bir türlü derisini bulup kanını emmek kısmet olmadı. Nasibimi temiz yerlerde aramıya gidiyorum!

— Demek senin zulmün temizlere?

Bit, içini çekti:

— Temizlere zulmeden yalnız ben miyim? Beyazın bahtı ezelden kara!

Kız — İmdat, imdat.. boğuluyorum..
Delikanlı — Korkmayın, su boğazınıza kadar gelmiyor..
Kız — Sudan değil, yalnızlıktan boğuluyorum!.

HİKÂYE

FAHRİ REİS

[Vaka kestane yağı anonim şirketinin Yedikuledeki fabrikası müdür odasında geçer. Saat, sabahın dokuzu ile onu arası. Müdür masasında oturmuş, o günkü sabah gazetesini okumaktadır. Gözleri küçük haberler sütununda dolaşırken birdenbire doğrulur. Zile basar].

Odacı — (İçeriye girerek) Buyurun, bayım!

Odacı — Baş üstüne. (Çıkar,

Müdür — Çabuk bana muhasebeci ile başkâtibi gönder. bira sonra redingotu baştan aşağı iliklenmiş bir halde, muhasebeci ile başkâtip içeriye girerler).

Müdür — (Gazetenin küçük haberler sütununu göstererek) Okudunuz mu?

Muhasebeci — Hayır, ama kulaktan duydum.

Başkâtip — Neyi?

Muhasebeci — Evelki gece bin beş yüz müttefik tayyaresinin..

Müdür — Onu söylemiyorum. Dün akşamki trenle Ankaradan gelenlerin isimlerini görmediniz mi?

Muhasebeci — Dikkatimi celbetmedi.

Başkâtip — İstikbaline, teşyiine gidilecek kadar muteber zevatı tanımadığımız için...

Müdür — Onu demek istemiyorum. Bu gelenler arasında mühim bir adamın bulunduğunu haber almadınız mı?

Muhasebeci — Mühim olmasa gazeteler yazmazlardı.

Başkâtip — Yani, her gün böyle zevat gelir de..

Müdür — (Hiddetle) Bu gelen öylesi değil. (Gazeteden okuyarak) «Kestane yağı anonim şirketinin idare meclisi fahri reisi dün akşamki ekspresle Ankaradan şehrimize gelmiştir.»

Muhasebeci — Safa geldi, hoş geldi.

Başkâtip — Sıhhatle geldiği gibi selâmetle gider.

Müdür — Size fahri reisimiz geldi diyorum, siz hacı, hoca duası ediyorsunuz.

Muhasebeci, Kâtip — (İkisi birden) Ne yapalım?

Müdür — Hemen vazifenizin başına koşunuz!

Muhasebeci, Kâtip — (İkisi birden) Zaten sabahtan akşama kadar orada değil miyiz?

Müdür — Bu sefer daha fazla orada olunuz. Fahri reisimiz geldiği zaman, sizi, masanın başında, derinden derine hesabınızla, kitabınızla meşgul bulsun!

Muhasebeci — Fahri reis, buraya gelecek mi?

Müdür — Herhalde şirketin İstanbul fabrikasını görmek ister, bize bir sürpriz yapar. Aman boş bulunmıyalım; sonra merkeze karşı rezil oluruz.

Kâtip — Hiç merak etmeyiniz... Fakat siz bu zatı tanıyor musunuz?

Müdür — Hayır, hiç görmedim. Yalnız böyle iktisadî bir müessesenin reisliğini fahriyen kabul ettiğine bakılırsa babacan bir zengin olacak!

Muhasebeci — Affınıza mağruren, biraz da kafadan sakat..

Müdür — Ne münasebet?

Muhasebeci — Tahminim öyle.. Zira, böyle herkesin babasına külâh geçirdiği bir zamanda, bedava iş başına geçmek istiyen adamın tam şuurlu olduğundan şüpheliyim de!

Müdür — Orası bizim üstümüze vazife değil. Biz, yalnız bu zata fabrikamızın kronometro gibi tiktak işlediğini göstermekle mükellefiz. Bunun için, haydi, iş başına...

Odacı — (Muhasebeci ile başkâtibin çıkacağı sırada içeriye girerek) Fahri reis gelmiş, sizinle görüşmek istiyor!

Müdür — Buyursunlar! (Yerinden kalkar, karşılamak için kapıya doğru ilerler) Korktuğum başıma geldi, biz onu kendimize hayran etmek isterken o daha evvel davranarak bizi şaşkına döndürdü. (Odacı çıkar) İkiniz de bulunduğunuz yerde durunuz, ben vaziyeti idare ederim.

Fahri reis — (İçerye, traşı

(Arkası 11 nci sayfada)

HA GAYRET!.. Hasib Efendi

Yazan: KEMAL M. ALTINKAYA

— 12 —

Bekârlıktaki masrafım, kulunuz gibi muayyen bir irat içinde çırpınmak mecburiyetinde olan bir adamın tahammül edemiyeceği kadar yükseldi. Evvelce ana oğul ayda iki kilo yağ sarfederdik. Halbuki soframıza yalnız bir boğaz katıldığı halde ayda on kilo yağ yetmiyor. Pirinç, sabun vesaire de öyle... Bu fevkalâdeliği valde bendenizden soracak oldum, kızdı, köpürdü, ağlamıya başladı. «Anneciğinden şüphe mi ediyorsun?» dedi. Şüphe etmediğimi, ancak bukadar erzakın nereye sarfedildiğini anlıyamadığımı söyledim. Tekrar parladı. «Evdir, gider. Münevver doğrusu bu ya, çok tutumlu, çok evciment bir yavrucuk...

Hasip efendi yaşlarını kuruladı ve devamla:

— Annem tutumludur, Münevver de tutumlu imiş, dedi. İyi, beyefendiciğim ama, bu iki kadının tutumu bir araya gelince vaziyet bendeniz için yıkım oluyor. Sabrım tükendi, beyefendi! elde, avuçta olsa, neyse.. Fakat, gelirimin eti ne, budu ne? Şikâyet ettiğimi sanmayın? Hâşâ! şikâyet etmiyorum. Her ay elime altmış küsur lira geçiyor. Ev kirası ödemiyorum. Yine, emin olunuz, iki yakayi bir araya getirmek kabil olmuyor. Gerçi, iyi bir kadın çorabı bir buçuk lira, diğer ufak tefek masraflar da öyle. Mamafih, Münevvere yaptığım masraflar malûm şeyler. Bendenizi yıkan yiyecek masraflarıdır. Nihayet bu korkunç masrafın sebeplerini araştırmıya başladım. Meğer, mirim efendim. Bendeniz bir değil, iki ev idare ediyormuşum! Her gün sepet sepet erzak Kayyumlara gidiyor. Nereden suyu bu değirmenin? Gelirim kâfi olsa, evet, fakat, bugünkü gelirim iki ev idaresine yetmez. Karıya çatayım dedim.

Hasip efendi sustu. Tamamile açılmak istemiyordu. Ben de ısrar etmedim, fakat, yine kendi anlattı:

— Çatayım dedim, fakat vazgeçtim. Makulât dairesinde dikkat nazarını celbetmiye karar verdim. Ah, beyefendi, işitmediğim söz kalmadı. Yok ben erkek bozması imişim, yok benim gibi bir bostan korkuluğu ile kim yaşarmış, yok, bir daha annesini, kardeşlerini ağzıma alacak olursam ağzımı yırtacakmış.

— Bu söylediklerin doğru mu? dedim. Sakın tehevvür saikasile mübalâğa etmiyesin?

— Hayır, mümeyyiz beyefendi, Münevverin söylediklerinin hepsini anlatmış değilim.

Tepem attı.

— Bak birader, dedim. Ben böyle eli maşalısına çatacak olursam yemin ederim, onun ağzını yırtmaktan bahsetmesinden evvel ben onun kemiklerini kırarım. Hasip efendi, böyle zırıltılardan sonra nasıl koyun koyuna yatağa giriyor ve yatıyorsunuz?

Bunun nasıl olduğunu o da bilmiyordu. Saf bir dudak bükme ile cevap verdi:

— Bir şey olmamış gibi..

Karı ile kocanın etle tırnak oldukları hakkında bir söz vardır. Oldukça doğru bir söz. Aralarına girmiye gelmez.

— Kayınbaban bu işlere ne diyor?

Hasip efendi nefretle:

— Bırakınız şu miskini!... İtiraz edecek oluyor, fakat kim dinler? Herifin ömrü pabuç altında geçmiş. Sünepenin biri..

— Bu işlerde kayınvalde hanımın rolü nedir?

Hasip efendinin yüzü sararadı, gözleri süzüldü, dişleri gıcırdadı.

— Bütün zırıltılar onun başı altındadır. Elime geçse bir kaşık suda boğardım.

— Ya valde hanım bu işlere ne diyor?

Bu sualim Hasip efendiyi hayret içinde bırakmıştı:

— Anlıyamadığım bir cihet de budur, dedi. Gelini ile müttefik dersem yalan söylemiş olmam. Kayyumlar onu el üstünde tutuyorlar.

— Bunlar, Hasip efendi kardeşim, âvam makulesinden insanlardır. Fazla yüz vermiye gelmez. Sen karının dizginlerini biraz kısmıya bak. Fakat, sakın ileri varayım deme.. .

Hasip efendi başını iğdi:

— Çıldırıyorum onun için... Hamiledir de...

Hasip efendi yine ağladı, yine gözyaşlarını kuruladı. Ben de tekrar sırtını sıvazladım:

— Ha gayret! Hasip efendi. Uzun etme, işte, dedim. Artık baba oluyorsun demektir..

* * *

Doğrusunu söylemek lâzım gelirse Hasip efendi gayrette kusur göstermemekte idi. Hasip efendi bu gayretini kuvvetlendirmek için sabahları daireye çok erken geliyor; akşamları da paydostan birkaç saat sonra çıkıyordu.

Fakat, hâdiseler Hasip efendiye rahat vermemek hususunda ittifak etmiş gibiydiler.

Aradan birkaç hafta geçti. Hasip efendiye evlilikte saadet ve şiir mevzuunun gugulamalar, sidik ve ana sütünün karışmasından hâsıl olan koku faslını tattıracak olan yavrunun gelmesi zamanı yakınlaşmıştı. Maatteessüf, Abide hanımın dünyanın en güzel şiiri diye tavsif ettiği zıbın, yelek vesaire hep para ile tedarik edilebilen şeylerdir.

Hasip efendiye yeni bir masraf kapısı açılmıştı. Hasip efendi bu kapıdan, ucu bucağı olmıyan bir dert deryasına düşmüş bulunuyordu.

— Arkası var —

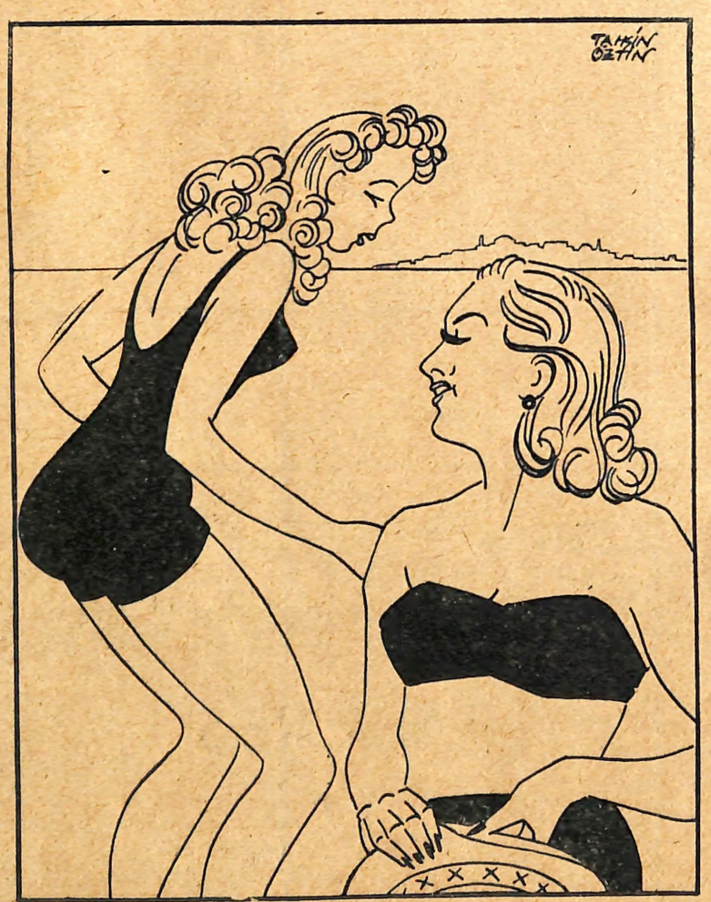

— Aysel hakkında iyi şeyler söylüyorsun, halbuki o senin hakkında fena şeyler söylüyor..

— Aldırma, ikimizinki de yalandır!..

HİKÂYE

(9 ncu sayfadan devam)

uzamış, esnaf kılıklı, kara yağız bir adam girer) Merhaba, baylar, sabah sabah sizi rahatsız ettim!

Müdür — O nasıl söz, sayın bayım? Siz fahri reis değil misiniz?

Fahri reis — Evet, söz temsili, adam kıtlığında biz de fahri reis diye geçiniyoruz!

Müdür — Tevazu gösteriyorsunuz, sizin her cihetle reisliğe lâyık bir şahsiyet olduğunuz necip simanızdan, kibar tavırlarınızdan, zeki bakışlarınızdan nümayan oluyor.

Fahri reis — (Hayretle) Ömrümde bu lâfları hiç işitmemiştim.

Müdür — (Tebessüm ederek) Herhalde çok söylenmiştir ama, yüksek mahviyetiniz buna kulak vermemiştir.

Fahri reis — Aman bayım, bu ince kelâmları dinledikçe fahri reisten değil, başkasından bahsolunuyor sanıyorum!

Müdür — (İçinden) Doğru düşünmüşüm, babacan bir zengin, hem de lüzumundan fazla babacan.. (Yüksek sesle) Biz de demin sizi konuşuyor, geleceksiniz diye bekliyorduk. Öyle değil mi?

Muhasebeci — (Şaşkınlıkla temenna ederek) Öyle, beyefendimiz!

Kâtip — (Muhasebeciye uymuş) Tamamile öyle!

Fahri reis — (Büsbütün hayran) Benim geleceğimi nereden biliyordunuz?

Müdür — (Manalı bir gülümseme ile) Büyük insanların kendisinden evvel havası gelir de...

Fahri reis — Sabahleyin mahmurluk bozmak için sirkeli, sarmısaklı bir işkembe çorbası içmiştim. Rüzgâr onun kokusunu getirmiş olacak. Allah bilir çok keskin burnunuz varmış!

Müdür — Bütün büyük adamlar gibi lâtifeden hoşlanıyorsunuz.

Fahri reis — Ben mi lâtife ediyorum, siz mi alay ediyorsunuz, Allah bilir!

Muhasebeci — (İçinden) Fikrimde isabet etmişim, kafadan sakat değil, âdeta kafasız. (Yüksek sesle) Fahri reisimizin böyle düşünmesi bize bir azap oluyor. Biz nerde, alay nerde?

Fahri reis — Ben de ona şaşıyorum ya. Alay dediğin eski cuma selâmlığında olurdu!

Müdür — Yoruldunuz, bir parça istirahat buyurmaz mısınız? (Kendi koltuğunu gösterir) şuraya..

Fahri reis — Aman bayım, mahcup ediyorsunuz,.. Biz öyle koltuğa falan gelemeyiz. Siz buyurunuz!

Müdür — İmkânı yok. Huzuru âlinizde bir koltuğa kurulmak ne haddime... Rica ederim oturunuz!

Fahri reis — (Kendi kendine) Çattık be.. .Amma nezaketli kapıya çatmışız! (Oturur) Emrettiniz diye oturuyorum, ağabeyler, yoksa vallah billâh akşama kadar ayakta kazık kakar, dururdum.

Müdür — Malûm, malûm,.. Sizin zarafetinizden başka türlü beklemezdik, teşekkür ederiz.

Fahri reis — (Koltuktan yarım kalkarak) O değil ama, siz sakın beni başka birine benzetmiyesiniz?

Müdür — Hâşa, efendimiz, siz bizim canla, başla sevdiğimiz, saydığımız, fahri reisimizsiniz!

Fahri reis — Fahri reis olmasına fahri reisim, velâkin bir fahri reisin böyle bir yerde böyle usturuplu muamele göreceği rüyada bile bana vaki olmazdı!

Müdür — Sizin gibi geceyi gündüze katarak çalışan fedakâr insanların uykusu olmaz ki, rüyası olsun!

Fahri reis — İşte bu dediğin doğru.. Karı vırvırı, omuzdaş zırzırı.. biri insana gecesini haram eder, öbürü gündüzünü. Uyuyabilirsen uyu... (Yine koltuğundan doğrulur) Demek siz gece uyku uyumıyanlara böyle ikramda, inayette bulunursunuz? O halde, mahalle bekçileri, ile kule nöbetçileri yaşadı desenize!

Müdür — Hayır, bizim bütün bu tazimatımız fahri reisin zatına mahsustur!

Odacı — (İçeri girer) Fahri reis geldi..

Müdür — Fahri reis mi?

Muhasebeci, Kâtip — (İkisi birden) Fahri reis burada ya!

Odacı — Ben de öyle söyledim, fahri reis içerde dedim. Yüzünü astı: «fahri reis benim, içerdeki sahte bir fahri reis olacak!» dedi.

Fahri reis — O enayi kimse buraya getir, bir yumrukta otuz iki dişini sökeyim de fahri reisin hangisi kalpmış hangisi değilmi, anlasın!

Müdür — (Fahri reise) Müsaade ediniz, ben meseleyi hallederim. (Odacıya) Bu nasıl bir adam?

Odacı — Kalantor bir adam.

İkinci fahri reis — (Odadan girerek, fahri reise) Müdürlerin fahri reisleri bukadar bekletmesi âdet midir?

Fahri reis — Ağzını topla, ben müdür değilim, fahri reisim.

İkinci fahri reis — Sen fahri reis değilsin, bir hilekârsın. Sen benim ünvanımı çalarak buraya kurulmak cüretinde bulunmuş bir hırsız, bir dolandırıcısın!

Fahri reis — (Gözleri dönmüş bir halde müdüre) Ya bu yabanın aptalını susturunuz, yahut bizim sustalı çakıya meram anlattırırım!

Müdür — (İki tarafa birden) Rica ederim, ortada bir suitefehhüm var, şimdi hallederiz. Biraz sakin olunuz!

Fahri reis — Şu dile gelmiş ceviz kütüğü susmazsa ben kendimi tutamam, ağabey! Sizden gördüğüm izzet, ikram olmasaydı çoktan onun çanına ot tıkamıştım!

İkinci fahri reis — Terbiyesiz, küstah, yalancı..

Fahri reisi — Bir kelime daha söylerse gırtlaklarım!

Müdür — (Kan ter içinde) Bir dakika, rica ederim, bir dakika. (İkinci fahri reise) Lûtfen söyler misiniz? Zatıâliniz kimsiniz?

İkinci fahri reis — Ben bu müessesenin yegâne fahri reisiyim.

Müdür — (Fahri reise döner) Ya siz kimsiniz?

Fahri reis — Ben de bu fabrikanın odun kömür münakasasına girmek istiyen Fahri reisim!

Müdür — Fahri reis misiniz?

Fahri reis — Yahu, istersenız, bütün Yedikuleye, Samatyaya sorunuz, parmakla gösterirler. Bana, Mevlânekapı tulumbacılarının kırk yıllık reisi Fahri derler. Haydar beyin motörlü itfaiyesi çıktıktan sonra bizim tulumba sandıklarının pabuçu dama atıldı ama, evel Allah, bizim omuzdaşların aslan reisi Fahri hâlâ sırım gibi ayakta duruyor. O gün bugün odun, kömür işi yapıyorum, velâkin adım yine bizim semtte Fahri reistir. Şimdi hangimizin kalpazan, hangimizin halis akçe olduğunu anladınız mı?

Papağan

Bu genç gelin

GÜZELLİK VE BAHTİYARLIĞI

bulmuş

«Ailenin çirkince bir uzvu telâkki olunmakla beraber, bütün ümidimi kaybetmişken otuz yaşlarımda evlendim. Zevcim diyor ki: Muvaffakiyetimin ve onu teshir edişimin yegâne âmili şayanı hayret tenim oldu. Onu da evlenmeden bir kaç hafta evvel kullanmağa başladığım (Beyaz renkte yağsız) Tokalon kremine medyunum. O çirkin ve donuk cildimi âdeta yeni bir şekle ifrağ ve bana yeni bir sevimlilik bahşetti. Tokalon kreminin cildim üzerindeki tesiri âdeta mucizeye benzer.»

ADEMİ İKTİDAR ve BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Her Eczanede bulunur.

P. K. 1255.

Reçete ile satılır

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Roatiza
Nevralji, Kırıklık

ve bütün ağrılarınızı keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir

Karikatür

TOMBUL TEYZE DENİZ BAN YOLARINA BAŞLADI:

Tombul Teyze — Bu hafiflikten seni vazgeçiremiyeceğim v esselâm.. ne zaman plâja gelsen hep böyle hava'anırsın!..

Basıldığı yer: Yedigün Matbaası

Sahibi ve U. Neşriyat Müdürü: Sedat S.